Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►**B**

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 44/2001

z dnia 22 grudnia 2000 r.

w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych

(Dz.U. L 12 z 16.1.2001, s. 1)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►**M1**	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1496/2002 z dnia 21 sierpnia 2002 r.	L 225	13	22.8.2002
►**M2**	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1937/2004 z dnia 9 listopada 2004 r.	L 334	3	10.11.2004
►**M3**	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2245/2004 z dnia 27 grudnia 2004 r.	L 381	10	28.12.2004
►**M4**	Rozporządzenie Rady (WE) nr 1791/2006 z dnia 20 listopada 2006 r.	L 363	1	20.12.2006
►**M5**	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1103/2008 z dnia 22 października 2008 r.	L 304	80	14.11.2008
►**M6**	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 280/2009 z dnia 6 kwietnia 2009 r.	L 93	13	7.4.2009
►**M7**	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 416/2010 z dnia 12 maja 2010 r.	L 119	7	13.5.2010
►**M8**	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 156/2012 z dnia 22 lutego 2012 r.	L 50	3	23.2.2012
►**M9**	Rozporządzenie Rady (UE) nr 517/2013 z dnia 13 maja 2013 r.	L 158	1	10.6.2013
►**M10**	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 566/2013 z dnia 18 czerwca 2013 r.	L 167	29	19.6.2013
►**M11**	Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/263 z dnia 16 stycznia 2015 r.	L 45	2	19.2.2015

zmienione przez:

►**A1**	Akt dotyczący warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej	L 236	33	23.9.2003

sprostowane przez:

►**C1** Sprostowanie, Dz.U. L 174 z 4.7.2007, s. 28 (44/2001)

►**C2** Sprostowanie, Dz.U. L 311 z 26.11.2009, s. 35 (44/2001)

▼B

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 44/2001

z dnia 22 grudnia 2000 r.

w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 61 lit. c) i art. 67 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji ([1]),

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ([2]),

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([3]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Wspólnota wyznaczyła sobie za cel utrzymanie i dalszy rozwój obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, w którym zagwarantowany jest swobodny przepływ osób. Celem stopniowej budowy tego obszaru Wspólnota między innymi w zakresie współpracy sądowej w sprawach cywilnych musi podejmować środki niezbędne dla należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

(2) Różnice pomiędzy przepisami poszczególnych państw o jurysdykcji i uznawaniu orzeczeń utrudniają należyte funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Dlatego nieodzownym jest wydanie przepisów celem ujednolicenia przepisów o jurysdykcji w sprawach cywilnych i handlowych oraz uproszczenia formalności ze względu na szybkie i nieskomplikowane uznawanie i wykonywanie orzeczeń z Państw Członkowskich związanych niniejszym rozporządzeniem.

(3) Dziedzina ta objęta jest współpracą sądową w sprawach cywilnych w rozumieniu art. 65 Traktatu.

(4) Zgodnie z zapisanymi w art. 5 Traktatu zasadami pomocniczości i proporcjonalności cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w wystarczającym stopniu na poziomie Państw Członkowskich; mogą natomiast zostać osiągnięte lepiej na poziomie wspólnotowym. Niniejsze rozporządzenie ogranicza się do minimum koniecznego dla osiągnięcia tych celów i nie wykracza poza to, co jest do tego niezbędne.

([1]) Dz.U. C 376 z 28.12.1999, str. 1.
([2]) Opinia wydana dnia 21 września 2000 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).
([3]) Dz.U. C 117 z 26.4.2000, str. 6.

▼B

(5) Na podstawie art. 293 tiret czwarte Traktatu Państwa Członkowskie zawarły dnia 27 września 1968 r. Konwencję brukselską o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, której tekst został zmieniony przez Konwencje o przystąpieniu nowych Państw Członkowskich do tej konwencji ([1]) (dalej zwaną „Konwencją brukselską"). Państwa Członkowskie i Państwa EFTA zawarły dnia 16 września 1988 r. konwencję z Lugano o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, która stanowi konwencję równoległą do Konwencji brukselskiej z 1968 r. Konwencje te były w międzyczasie przedmiotem rewizji; Rada zatwierdziła treść zrewidowanego tekstu. Rezultaty osiągnięte w toku tej rewizji powinny zostać zachowane.

(6) Celem zagwarantowania swobodnego przepływu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych niezbędnym i stosownym jest, aby przepisy o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń zostały określone w drodze aktu wspólnotowego, który będzie wiążący i bezpośrednio stosowany.

(7) Przedmiotowy zakres zastosowania niniejszego rozporządzenia powinien rozciągać się, pominąwszy kilka dokładnie określonych dziedzin prawa, na zasadniczą część prawa cywilnego i handlowego.

(8) Spory prawne podlegające niniejszemu rozporządzeniu muszą mieć łącznik z terytorium jednego spośród Państw Członkowskich związanych tym rozporządzeniem. Wspólne przepisy o jurysdykcji powinny zatem znajdować zastosowanie zasadniczo wtedy, gdy pozwany ma miejsce zamieszkania w jednym z tych Państw Członkowskich.

(9) Pozwani bez miejsca zamieszkania w Państwie Członkowskim podlegają w ogólności krajowym przepisom o jurysdykcji, obowiązującym na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się sąd, przed który wytoczono powództwo, podczas gdy pozwani mający miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, które nie jest związane niniejszym rozporządzeniem, nadal podlegają Konwencji brukselskiej.

(10) Celem zagwarantowania swobodnego przepływu orzeczeń sądowych orzeczenia wydane w jednym spośród Państw Członkowskich związanych niniejszym rozporządzeniem powinny być uznawane i wykonywane w innym Państwie Członkowskim związanym niniejszym rozporządzeniem, i to również wtedy, gdy dłużnik egzekwowany ma swoje miejsce zamieszkania w państwie trzecim.

(11) Przepisy o jurysdykcji powinny być w wysokim stopniu przewidywalne i powinny zależeć zasadniczo od miejsca zamieszkania pozwanego, a tak ustalona jurysdykcja powinna mieć miejsce zawsze, z wyjątkiem kilku dokładnie określonych przypadków, w których ze względu na przedmiot sporu lub umowę stron uzasadnione jest inne kryterium powiązania. Siedziba osób prawnych musi być zdefiniowana wprost w rozporządzeniu celem wzmocnienia przejrzystości wspólnych przepisów i uniknięcia konfliktów kompetencyjnych.

([1]) Dz.U. L 299 z 31.12.1972, str. 32.
Dz.U. L 304 z 30.10.1978, str. 1.
Dz.U. L 388 z 31.12.1982, str. 1.
Dz.U. L 285 z 3.10.1989, str. 1.
Dz.U. C 15 z 15.1.1997, str. 1.
Patrz tekst jednolity w Dz.U. C 27 z 26.1.1998, str. 1.

▼B

(12) Jurysdykcja oparta na łączniku miejsca zamieszkania powinna zostać uzupełniona jurysdykcją opartą na innych łącznikach, które powinny zostać dopuszczone ze względu na ścisły związek pomiędzy sądem a sporem prawnym lub w interesie prawidłowego wymiaru sprawiedliwości.

(13) W sprawach ►C2 dotyczących ubezpieczenia, umów z udziałem konsumentów i z zakresu ◄ prawa pracy strona słabsza powinna być chroniona przez przepisy jurysdykcyjne dla niej bardziej korzystne niż przepisy ogólne.

(14) Z zastrzeżeniem jurysdykcji wyłącznych określonych w niniejszym rozporządzeniu musi być przestrzegana swoboda stron w zakresie umownego wyboru jurysdykcji, z wyjątkiem spraw ►C2 dotyczących ubezpieczenia, umów z udziałem konsumentów i z zakresu ◄ prawa pracy, w których dopuszczalna jest jedynie ograniczona swoboda stron w zakresie umownego wyboru jurysdykcji.

(15) W interesie zgodnego wymiaru sprawiedliwości należy unikać tak dalece, jak jest to tylko możliwe, równoległych postępowań, aby w dwóch Państwach Członkowskich nie zapadały niezgodne ze sobą orzeczenia. Należy przewidzieć jasną i skuteczną regulację w celu wyjaśnienia kwestii zawisłości sprawy i postępowań pozostających w związku, jak również w celu zapobiegania problemom wynikającym z różnego określenia w poszczególnych państwach momentu, od którego postępowanie uważa się za zawisłe. Dla celów niniejszego rozporządzenia moment ten powinien zostać określony autonomicznie.

(16) Wzajemne zaufanie w wymiar sprawiedliwości w ramach Wspólnoty usprawiedliwia uznawanie orzeczeń wydanych w Państwie Członkowskim z mocy prawa, bez jakiegokolwiek szczególnego postępowania, z wyjątkiem przypadku sporu co do uznania.

(17) Z uwagi na owo wzajemne zaufanie jest również uzasadnionym, aby postępowanie o stwierdzenie wykonalności orzeczenia wydanego w innym Państwie Członkowskim przebiegało szybko i skutecznie. Stwierdzenie wykonalności orzeczenia musi więc następować niemal automatycznie, po dokonaniu zwykłego formalnego sprawdzenia przedłożonych dokumentów, bez możliwości uwzględniania przez sąd z urzędu którejkolwiek z przeszkód wykonania orzeczenia przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

(18) Dla zachowania praw dłużnika do obrony musi mieć on jednak możliwość złożenia środka zaskarżenia przeciwko stwierdzeniu wykonalności w postępowaniu, w którym wysłuchane zostają obydwie strony, jeśli uważa, że zachodzi jedna z podstaw odmowy wykonania. Możliwość złożenia środka zaskarżenia musi istnieć również dla wnioskodawcy, jeśli jego wniosek o stwierdzenie wykonalności został oddalony.

(19) W celu zapewnienia kontynuacji pomiędzy Konwencją brukselską a niniejszym rozporządzeniem powinny być przewidziane przepisy przejściowe. Dotyczy to również wykładni postanowień Konwencji brukselskiej przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich. Protokół z 1971 r. ([1]) powinien być nadal stosowany do postępowań, które w momencie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia już się toczą.

([1]) Dz.U. L 204 z 2.8.1975, str. 28.
Dz.U. L 304 z 30.10.1978, str. 1.
Dz.U. L 388 z 31.12.1982, str. 1.
Dz.U. L 285 z 3.10.1989, str. 1.
Dz.U. C 15 z 15.1.1997, str. 1.
Patrz tekst jednolity w Dz.U. C 27 z 26.1.1998, str. 28.

▼B

(20) Zjednoczone Królestwo i Irlandia poinformowały na piśmie zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, że chciałyby uczestniczyć w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.

(21) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, które dlatego nie jest dla Danii wiążące i nie znajduje w stosunku do niej zastosowania.

(22) Ponieważ w stosunkach pomiędzy Danią a Państwami Członkowskimi związanymi niniejszym rozporządzeniem obowiązuje Konwencja brukselska, Konwencja ta oraz Protokół z 1971 r. będą nadal stosowane w stosunku pomiędzy Danią a Państwami Członkowskimi związanymi niniejszym rozporządzeniem.

(23) Konwencja brukselska obowiązuje również nadal na terytoriach Państw Członkowskich podlegających jej terytorialnemu zakresowi zastosowania i wyłączonych z niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 299 Traktatu.

(24) W interesie spójności należy ponadto przewidzieć, że niniejsze rozporządzenie nie narusza przepisów o jurysdykcji i uznawaniu orzeczeń zawartych w szczególnych aktach prawa wspólnotowego.

(25) W celu zachowania międzynarodowych zobowiązań zaciągniętych przez Państwa Członkowskie niniejsze rozporządzenie nie może wywierać skutków w zakresie zawartych przez Państwa Członkowskie konwencji w sprawach szczególnych.

(26) W celu uwzględnienia odrębności prawa procesowego niektórych Państw Członkowskich podstawowe zasady przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinny zostać złagodzone w zakresie, w jakim jest to niezbędne. W tym celu do niniejszego rozporządzenia powinny zostać włączone niektóre postanowienia Protokołu do Konwencji brukselskiej.

(27) W celu umożliwienia prawidłowego przejścia w niektórych dziedzinach, co do których Protokół do Konwencji brukselskiej zawierał postanowienia szczególne, w niniejszym rozporządzeniu przewidziane są na okres przejściowy przepisy, które uwzględniają szczególną sytuację w niektórych Państwach Członkowskich.

(28) Najpóźniej pięć lat po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia Komisja przedstawi sprawozdanie o jej stosowaniu. W razie potrzeby Komisja może przy tym przedłożyć także propozycje dostosowawcze.

(29) Załączniki I–IV dotyczące krajowych przepisów o jurysdykcji, sądów lub innych właściwych organów i środków zaskarżenia Komisja będzie zmieniała na podstawie zmian przekazanych przez dane Państwo Członkowskie; zmiany załączników V i VI będą dokonywane zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ([1]),

([1]) Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

▼B

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

ZAKRES

Artykuł 1

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie w sprawach cywilnych i handlowych, niezależnie od rodzaju sądu. Nie obejmuje ono w szczególności spraw podatkowych, celnych i administracyjnych.

2. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do:

a) stanu cywilnego, zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych, jak również ustawowego przedstawicielstwa osób fizycznych, stosunków majątkowych wynikających z małżeństwa, prawa spadkowego włącznie z testamentami;

b) upadłości, układów i innych podobnych postępowań;

c) ubezpieczeń społecznych;

d) sądownictwa polubownego.

3. W niniejszym rozporządzeniu pojęcie „Państwo Członkowskie” oznacza każde Państwo Członkowskie z wyjątkiem Danii.

ROZDZIAŁ II

JURYSDYKCJA

Sekcja 1

Przepisy ogólne

Artykuł 2

1. Z zastrzeżeniem przepisów niniejszego rozporządzenia osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego mogą być pozywane, niezależnie od ich obywatelstwa, przed sądy tego Państwa Członkowskiego.

2. Do osób, które nie są obywatelami Państwa Członkowskiego, w którym mają miejsce zamieszkania, stosuje się przepisy jurysdykcyjne właściwe dla obywateli tego państwa.

Artykuł 3

1. Osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego mogą być pozywane przed sądy innego Państwa Członkowskiego tylko zgodnie z przepisami sekcji 2–7 niniejszego rozdziału.

2. W szczególności nie mają wobec tych osób zastosowania krajowe przepisy jurysdykcyjne wymienione w załączniku I.

Artykuł 4

1. Jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, jurysdykcję sądów każdego Państwa Członkowskiego, z zastrzeżeniem art. 22 i 23, określa prawo tego Państwa.

▼B

2. Przeciwko pozwanemu, który nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, każda osoba mająca miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, niezależnie od posiadanego obywatelstwa, może powoływać się w tym państwie na obowiązujące tam przepisy jurysdykcyjne, w szczególności te, które są wymienione w załączniku I, jak obywatel tego państwa.

Sekcja 2

Jurysdykcja szczególna

Artykuł 5

Osoba, która ma miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, może być pozwana w innym Państwie Członkowskim:

1) a) jeżeli przedmiotem postępowania jest umowa lub roszczenia wynikające z umowy - przed sąd miejsca, gdzie zobowiązanie zostało wykonane albo miało być wykonane;

   b) w rozumieniu niniejszego przepisu - i o ile co innego nie zostało uzgodnione – miejscem wykonania zobowiązania jest:

      — w przypadku sprzedaży rzeczy ruchomych - miejsce w Państwie Członkowskim, w którym rzeczy te zgodnie z umową zostały dostarczone albo miały zostać dostarczone;

      — w przypadku świadczenia usług - miejsce w Państwie Członkowskim, w którym usługi zgodnie z umową były świadczone albo miały być świadczone;

   c) jeśli lit. b) nie ma zastosowania, wówczas stosuje się lit. a);

2) w sprawach alimentacyjnych – przed sąd miejsca, gdzie uprawniony do alimentów ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu albo – w wypadku, gdy sprawa alimentacyjna jest rozpoznawana łącznie ze sprawą dotyczącą stanu cywilnego - przed sąd, który ma jurysdykcję do rozpoznania tej sprawy według własnego prawa, chyba że jurysdykcja ta opiera się jedynie na obywatelstwie jednej ze stron;

3) jeżeli przedmiotem postępowania jest czyn niedozwolony lub czyn podobny do czynu niedozwolonego albo roszczenia wynikające z takiego czynu - przed sąd miejsca, gdzie nastąpiło lub może nastąpić zdarzenie wywołujące szkodę;

4) w sprawach roszczeń o odszkodowanie lub przywrócenie stanu poprzedniego, które wynikają z czynu zagrożonego karą - przed sąd karny, do którego wniesiono akt oskarżenia, o ile sąd ten może według swojego prawa rozpoznawać roszczenia cywilnoprawne;

5) w sprawach dotyczących sporów wynikających z działalności filii, agencji lub innego oddziału - przed sąd miejsca, gdzie znajduje się filia, agencja lub inny oddział;

6) w sprawach, w których występuje w charakterze założyciela, „trustee” lub uposażonego z tytułu „trustu” utworzonego na podstawie ustawy lub czynności prawnej dokonanej w formie pisemnej albo poświadczonej na piśmie - przed sądy Państwa Członkowskiego, na terytorium którego „trust” ma swoją siedzibę;

▼B

7) w sprawach dotyczących sporu o zapłatę wynagrodzenia za ratownictwo lub udzielenie pomocy dla ładunku lub frachtu, które żądane jest z tytułu działań związanych z ratownictwem lub udzieleniem pomocy, przed sąd, na obszarze właściwości którego ten ładunek lub fracht:

   a) został zajęty w celu zabezpieczenia zapłaty; lub

   b) mógł zostać zajęty, lecz złożone zostało poręczenie lub inne zabezpieczenie,

   pod warunkiem że przepis ten ma zastosowanie jedynie wówczas, jeżeli twierdzi się, że pozwany ma prawa do ładunku lub frachtu albo że takie prawa miał w czasie działań ratowniczych lub udzielenia pomocy.

Artykuł 6

Osoba mająca miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego może być również pozwana:

1) jeżeli pozywa się łącznie kilka osób - przed sąd miejsca, w którym ma miejsce zamieszkania jeden z pozwanych, o ile między sprawami istnieje tak ścisła więź, że pożądane jest ich łączne rozpoznanie i rozstrzygnięcie w celu uniknięcia wydania w oddzielnych postępowaniach sprzecznych ze sobą orzeczeń;

2) w sprawach dotyczących powództwa z tytułu rękojmi i gwarancji lub powództwa interwencyjnego - przed sąd, przed którym toczy się główne postępowanie, chyba że powództwo to zostało wytoczone jedynie w celu wyłączenia tej osoby spod jurysdykcji sądu dla niej właściwego;

3) w sprawach dotyczących powództwa wzajemnego, które opiera się na tej samej umowie lub na tym samym stanie faktycznym, na których zostało oparte powództwo główne - przed sąd, w którym zawisło powództwo główne;

4) jeżeli przedmiotem postępowania jest umowa lub roszczenia wynikające z umowy i powództwo może zostać połączone z powództwem przeciwko temu samemu pozwanemu o prawa rzeczowe na nieruchomościach - przed sąd Państwa Członkowskiego, w którym położona jest nieruchomość.

Artykuł 7

Jeżeli na podstawie niniejszego rozporządzenia sąd Państwa Członkowskiego ma jurysdykcję w sprawach dotyczących odpowiedzialności z tytułu używania lub eksploatacji statku, wówczas również w sprawach dotyczących ograniczenia tej odpowiedzialności rozstrzyga ten sąd lub inny sąd wskazany na jego miejsce przez prawo tego państwa.

Sekcja 3

Jurysdykcja w sprawach dotyczących ubezpieczenia

Artykuł 8

Bez uszczerbku dla art. 4 i art. 5 pkt 5 w sprawach dotyczących ubezpieczenia jurysdykcję określa niniejsza sekcja.

▼B

Artykuł 9

1. Ubezpieczyciel mający miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego może być pozwany:

a) przed sądy Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania;

b) w innym Państwie Członkowskim w przypadku powództw ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uposażonego z tytułu ubezpieczenia - przed sąd miejsca, w którym powód ma miejsce zamieszkania; lub

c) jeżeli jest on współubezpieczycielem, przed sąd Państwa Członkowskiego, przed który został pozwany główny ubezpieczyciel.

2. Jeżeli ubezpieczyciel nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, ale posiada filię, agencję lub inny oddział w Państwie Członkowskim, to w sporach wynikających z ich działalności jest traktowany tak, jak gdyby miał miejsce zamieszkania na terytorium tego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 10

W odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub ubezpieczenia nieruchomości ubezpieczyciel może być ponadto pozwany przed sąd miejsca, gdzie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Tę samą zasadę stosuje się, jeżeli ruchomości i nieruchomości objęte są tą samą umową ubezpieczenia, a powstała na nich szkoda wynika z tego samego zdarzenia.

Artykuł 11

1. W odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel może być również pozwany przed sąd, w którym zawisło powództwo poszkodowanego przeciwko ubezpieczonemu, o ile jest to dopuszczalne według prawa tego sądu.

2. Przepisy art. 8, 9 i 10 mają zastosowanie do powództw wytoczonych przez poszkodowanego bezpośrednio przeciwko ubezpieczycielowi, jeżeli takie bezpośrednie powództwo jest dopuszczalne.

3. Jeżeli prawo właściwe dla takiego powództwa bezpośredniego przewiduje przypozwanie ubezpieczającego lub ubezpieczonego, to ten sam sąd ma jurysdykcję także wobec tych osób.

Artykuł 12

1. Bez uszczerbku dla art. 11 ust. 3 ubezpieczyciel może pozywać tylko przed sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium pozwany ma miejsce zamieszkania, bez względu na to, czy jest on ubezpieczającym, ubezpieczonym czy też uposażonym z tytułu ubezpieczenia.

2. Przepisy niniejszej sekcji nie naruszają prawa do wytoczenia powództwa wzajemnego przed sąd, w którym zgodnie z przepisami niniejszej sekcji zawisło powództwo główne.

▼B

Artykuł 13

Od przepisów niniejszej sekcji można odstąpić na podstawie umowy tylko wówczas,

1) jeżeli umowa została zawarta po powstaniu sporu; lub

2) jeżeli przyznaje ona ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub uposażonemu z tytułu ubezpieczenia uprawnienie do występowania przed sądy inne niż wymienione w niniejszej sekcji; lub

3) jeżeli została ona zawarta między ubezpieczającym a ubezpieczycielem, którzy w chwili zawarcia umowy mają miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w tym samym Państwie Członkowskim, celem uzasadnienia jurysdykcji sądów tego Państwa także wówczas, gdy zdarzenie wywołujące szkodę nastąpiło za granicą, chyba że taka umowa nie jest dopuszczalna według prawa tego Państwa; lub

4) jeżeli została ona zawarta przez ubezpieczającego, który nie ma miejsca zamieszkania w Państwie Członkowskim, z wyjątkiem ubezpieczenia obowiązkowego lub ubezpieczenia nieruchomości położonej w Państwie Członkowskim; lub

5) jeżeli dotyczy ona umowy ubezpieczenia obejmującej jedno lub więcej ryzyk, wymienionych w art. 14.

Artykuł 14

Do zakresu regulacji art. 13 pkt 5 należą następujące ryzyka:

1) wszelkie szkody:

   a) w statkach morskich, urządzeniach umieszczonych na wodach przybrzeżnych lub na morzu otwartym albo w statkach powietrznych, wynikłe z ryzyk związanych z ich używaniem w celach gospodarczych;

   b) w przewożonych towarach innych niż bagaż pasażerów, jeżeli towary te przewożone są wyłącznie lub częściowo przez te statki morskie lub powietrzne;

2) odpowiedzialność wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem odpowiedzialności za szkody na osobie pasażerów lub za szkody w ich bagażu:

   a) wynikająca z używania lub eksploatacji statków morskich, urządzeń lub statków powietrznych, o których mowa w pkt 1 lit. a), chyba że – co dotyczy tych ostatnich - przepisy prawne Państwa Członkowskiego, w którym statek powietrzny został wpisany do rejestru, zakazują zawierania umów dotyczących jurysdykcji w sprawach ubezpieczenia od takich ryzyk;

   b) za szkody spowodowane przez przewożone towary podczas przewozu w rozumieniu pkt 1 lit. b);

3) straty finansowe związane z używaniem lub eksploatacją statków morskich, urządzeń lub statków powietrznych, o których mowa w pkt 1 lit. a), w szczególności utrata frachtu lub opłaty czarterowej;

4) jakiekolwiek dodatkowe ryzyko pozostające w związku z jednym z ryzyk wymienionych w pkt 1–3;

▼B

5) nie naruszając pkt 1–4, wszystkie „wielkie ryzyka” według definicji w dyrektywie Rady 73/239/EWG ([1]), zmienionej dyrektywą Rady 88/357/EWG ([2]) i 90/618/EWG ([3]), w obowiązującej każdorazowo wersji.

Sekcja 4

▼C2

Jurysdykcja w sprawach dotyczących umów z udziałem konsumentów

▼B

Artykuł 15

1. Jeżeli przedmiotem postępowania jest umowa lub roszczenia z umowy, którą zawarła osoba, konsument, w celu, który nie może być uważany za działalność zawodową lub gospodarczą tej osoby, jurysdykcję określa się na podstawie niniejszej sekcji, bez uszczerbku dla art. 4 oraz art. 5 pkt 5,

a) jeżeli chodzi o umowę sprzedaży na raty rzeczy ruchomych; lub

b) jeżeli chodzi o umowę pożyczki spłacanej ratami lub inną umowę kredytową, która przeznaczona jest do finansowania kupna rzeczy tego rodzaju; lub

c) we wszystkich innych przypadkach, gdy druga strona umowy w Państwie Członkowskim, na terytorium którego konsument ma miejsce zamieszkania, prowadzi działalność zawodową lub gospodarczą lub taką działalność w jakikolwiek sposób kieruje do tego Państwa Członkowskiego lub do kilku państw włącznie z tym Państwem Członkowskim, a umowa wchodzi w zakres tej działalności.

2. Jeżeli kontrahent konsumenta nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, ale posiada filię, agencję lub inny oddział w Państwie Członkowskim, to będzie on traktowany w sporach dotyczących ich działalności, tak jak gdyby miał miejsce zamieszkania na terytorium tego Państwa.

3. Niniejsza sekcja nie ma zastosowania do umów przewozu, z wyjątkiem umów podróży przewidujących w zamian za cenę ryczałtową połączone świadczenia przewozu i noclegu.

Artykuł 16

1. Konsument może wytoczyć powództwo przeciwko swemu kontrahentowi albo przed sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ten kontrahent ma miejsce zamieszkania, albo przed sąd miejsca, w którym konsument ma miejsce zamieszkania.

2. Kontrahent może wytoczyć powództwo przeciwko konsumentowi tylko przed sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium konsument ma miejsce zamieszkania.

([1]) Dz.U. L 228 z 16.8.1973, str. 3. Dyrektywa zmieniona ostatnio dyrektywą 2000/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 181 z 20.7.2000, str. 65).
([2]) Dz.U. L 172 z 4.7.1988, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2000/26/WE.
([3]) Dz.U. L 330 z 29.11.1990, str. 44.

▼B

3. Przepisy niniejszego artykułu nie naruszają prawa do wytoczenia powództwa wzajemnego przed sąd, przed którym zgodnie z niniejszą sekcją zawisło powództwo główne.

Artykuł 17

Od przepisów niniejszej sekcji można odstąpić na podstawie umowy tylko wówczas,

1. jeżeli umowa została zawarta po powstaniu sporu; lub

2. jeżeli przyznaje ona konsumentowi uprawnienie do wytaczania powództwa przed sądy inne niż wymienione w niniejszej sekcji; lub

3. jeżeli została ona zawarta między konsumentem a jego kontrahentem, którzy w chwili zawarcia umowy mają miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w tym samym Państwie Członkowskim, a umowa ta uzasadnia jurysdykcję sądów tego Państwa Członkowskiego, chyba że taka umowa nie jest dopuszczalna według prawa tego Państwa Członkowskiego.

Sekcja 5

Jurysdykcja dla indywidualnych umów o pracę

Artykuł 18

1. Jeżeli przedmiotem postępowania jest indywidualna umowa o pracę lub roszczenia z indywidualnej umowy o pracę, jurysdykcję określa się według niniejszej sekcji, bez uszczerbku dla art. 4 i art. 5 pkt 5.

2. Jeżeli pracodawca, z którym pracownik zawarł indywidualną umowę o pracę, nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, ale posiada filię, agencję lub inny oddział w Państwie Członkowskim, to będzie traktowany w sporach dotyczących ich działalności, jak gdyby miał miejsce zamieszkania na terytorium tego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 19

Pracodawca mający miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim może być pozwany:

1) przed sądy Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania; lub

2) w innym Państwie Członkowskim

   a) przed sąd miejsca, w którym pracownik zazwyczaj świadczy lub ostatnio zazwyczaj świadczył pracę; lub

   b) jeżeli pracownik zazwyczaj nie świadczy lub zazwyczaj nie świadczył pracy w jednym i tym samym państwie – przed sąd miejsca, w którym znajduje się albo znajdował się oddział, który pracownika zatrudnił.

▼B

Artykuł 20

1. Pracodawca może wytoczyć powództwo tylko przed sądami Państwa Członkowskiego, na terytorium którego pracownik ma miejsce zamieszkania.

2. Przepisy niniejszej sekcji nie naruszają prawa do wytoczenia powództwa wzajemnego przed sąd, przed którym zgodnie z niniejszą sekcją zawisło powództwo główne.

Artykuł 21

Od przepisów niniejszej sekcji można odstąpić na podstawie umowy tylko wówczas,

1) jeżeli umowa została zawarta po powstaniu sporu; lub

2) jeżeli przyznaje ona pracownikowi prawo do wytaczania powództwa przed sądy inne niż wymienione w niniejszej sekcji.

Sekcja 6

Jurysdykcja wyłączna

Artykuł 22

Niezależnie od miejsca zamieszkania jurysdykcję wyłączną mają:

1) w sprawach, których przedmiotem są prawa rzeczowe na nieruchomościach oraz najem lub dzierżawa nieruchomości - sądy Państwa Członkowskiego, w którym nieruchomość jest położona.

   Jednak w sprawach dotyczących najmu lub dzierżawy nieruchomości zawartych na czasowy użytek prywatny, nieprzekraczający sześciu kolejnych miesięcy, jurysdykcję mają również sądy Państwa Członkowskiego, w którym pozwany ma miejsce zamieszkania, jeżeli najemca lub dzierżawca jest osobą fizyczną, a właściciel oraz najemca lub dzierżawca mają miejsce zamieszkania w tym samym Państwie Członkowskim;

2) w sprawach, których przedmiotem jest ważność, nieważność lub rozwiązanie spółki lub osoby prawnej albo ważność decyzji ich organów - sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium spółka lub osoba prawna ma swoją siedzibę. Przy ustalaniu, gdzie znajduje się siedziba, sąd stosuje przepisy swojego prawa prywatnego międzynarodowego;

3) w sprawach, których przedmiotem jest ważność wpisów do rejestrów publicznych - sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium rejestry są prowadzone;

4) w sprawach, których przedmiotem jest rejestracja lub ważność patentów, znaków towarowych, wzorów i modeli, jak również podobnych praw wymagających zgłoszenia lub zarejestrowania - sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium wystąpiono ze zgłoszeniem lub o rejestrację albo nastąpiło zgłoszenie lub rejestracja albo na podstawie aktu prawa wspólnotowego lub umowy międzynarodowej uznaje się, że zgłoszenie lub rejestracja nastąpiły.

▼B

Bez uszczerbku dla jurysdykcji Europejskiego Urzędu Patentowego zgodnie z Konwencją o przyznawaniu europejskich patentów, podpisaną w Monachium dnia 5 października 1973 r., sądy każdego Państwa Członkowskiego mają, bez względu na miejsca zamieszkania stron, jurysdykcję wyłączną we wszystkich postępowaniach dotyczących przyznania lub ważności europejskiego patentu przyznanego dla tego państwa;

5) w postępowaniach, których przedmiotem jest wykonanie orzeczeń - sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium wykonanie powinno nastąpić lub nastąpiło.

Sekcja 7

Umowa dotycząca jurysdykcji

Artykuł 23

1. Jeżeli strony, z których przynajmniej jedna ma miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, uzgodniły, że sąd lub sądy Państwa Członkowskiego powinny rozstrzygać spór już wynikły albo spór przyszły mogący wyniknąć z określonego stosunku prawnego, to sąd lub sądy tego Państwa Członkowskiego mają jurysdykcję. Sąd lub sądy tego Państwa Członkowskiego mają jurysdykcję wyłączną, o ile strony nie uzgodniły czego innego. Taka umowa dotycząca jurysdykcji musi być zawarta:

a) w formie pisemnej lub ustnej potwierdzonej na piśmie; lub

b) w formie, która odpowiada praktyce przyjętej między stronami; lub

c) w handlu międzynarodowym – w formie odpowiadającej zwyczajowi handlowemu, który strony znały lub musiały znać i który strony umów tego rodzaju w określonej dziedzinie handlu powszechnie znają i którego stale przestrzegają.

2. Elektroniczne przekazy umożliwiające trwały zapis umowy są zrównane z formą pisemną.

3. Jeżeli taka umowa została zawarta przez strony, z których żadna nie ma miejsca zamieszkania na terytorium któregokolwiek Państwa Członkowskiego, to sądy innych Państw Członkowskich nie mogą orzekać, chyba że uzgodniony przez strony sąd lub sądy prawomocnie stwierdziły brak swej jurysdykcji.

4. Jeżeli w zawartych na piśmie warunkach powołania „trustu” zostało stwierdzone, że powództwa przeciwko założycielowi, „trustee” lub uposażonemu z tytułu „trustu” rozpoznawać ma sąd lub sądy Państwa Członkowskiego, to ten sąd lub te sądy mają jurysdykcję wyłączną, jeżeli chodzi o stosunki między tymi osobami lub ich prawa lub obowiązki w ramach „trustu”.

5. Umowy dotyczące jurysdykcji i odpowiednie przepisy zawarte w warunkach powołania „trustu” nie wywołują skutku prawnego, jeżeli są sprzeczne z przepisami art. 13, 17 i 21 albo jeżeli sądy, których jurysdykcja została wyłączona przez strony w umowie, mają wyłączną jurysdykcję na podstawie art. 22.

▼B

Artykuł 24

Jeżeli sąd Państwa Członkowskiego nie ma jurysdykcji na podstawie innych przepisów niniejszego rozporządzenia, uzyskuje on jurysdykcję, jeżeli pozwany przed sądem tym wda się w spór. Zasada ta nie ma zastosowania, jeżeli pozwany wdaje się w spór w tym celu, aby podnieść zarzut braku jurysdykcji lub jeżeli inny sąd ma na podstawie art. 22 jurysdykcję wyłączną.

Sekcja 8

Badanie jurysdykcji i dopuszczalności postępowania

Artykuł 25

Sąd Państwa Członkowskiego stwierdza z urzędu brak swej jurysdykcji, jeżeli wystąpiono do niego o rozpoznanie sprawy należącej na podstawie art. 22 do wyłącznej jurysdykcji sądu innego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 26

1. Jeżeli pozwany, który ma miejsce zamieszkania w jednym Państwie Członkowskim, jest pozwany przed sąd innego Państwa Członkowskiego i nie wdaje się w spór, sąd z urzędu stwierdza brak swej jurysdykcji, jeżeli jego jurysdykcja nie wynika z przepisów niniejszego rozporządzenia.

2. Sąd zawiesza postępowanie do czasu ustalenia, że pozwany miał możliwość uzyskania dokumentu wszczynającego postępowanie albo dokumentu równorzędnego w czasie umożliwiającym mu przygotowanie obrony albo że podjęte zostały wszelkie niezbędne do tego czynności.

3. Przepisy ust. 2 zastępuje się przepisami art. 19 rozporządzenia Rady (WE) nr 1348/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie doręczania dokumentów sądowych lub pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych w Państwach Członkowskich ([1]), jeżeli dokument wszczynający postępowanie albo dokument równorzędny miał być przekazany z jednego Państwa Członkowskiego do innego Państwa Członkowskiego zgodnie z wymienionym rozporządzeniem.

4. Jeżeli przepisy rozporządzenia (WE) nr 1348/2000 nie znajdują zastosowania, obowiązuje art. 15 Konwencji haskiej z dnia 15 listopada 1965 r. o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych, jeżeli dokument wszczynający postępowanie albo dokument równorzędny miał być przekazany zgodnie z tą Konwencją.

Sekcja 9

Zawisłość sprawy - sprawy wiążące się ze sobą

Artykuł 27

1. Jeżeli przed sądami różnych Państw Członkowskich zawisły sprawy o to samo roszczenie między tymi samymi stronami, sąd, przed który wytoczono powództwo później, z urzędu zawiesza postępowanie do czasu stwierdzenia jurysdykcji sądu, przed który najpierw wytoczono powództwo.

([1]) Dz.U. L 160 z 30.6.2000, str. 37.

▼B

2. Jeżeli stwierdzona zostanie jurysdykcja sądu, przed który najpierw wytoczono powództwo, sąd, przed który wytoczono powództwo później, stwierdza brak swej jurysdykcji na rzecz tego sądu.

Artykuł 28

1. Jeżeli przed sądami różnych Państw Członkowskich zawisłe są sprawy, które pozostają ze sobą w związku, każdy sąd, przed który wytoczono powództwo później, może zawiesić postępowanie.

2. Jeżeli sprawy takie są zawisłe w pierwszej instancji, każdy sąd, przed który wytoczono powództwo później, może na wniosek strony stwierdzić także brak swej jurysdykcji, jeżeli sąd, przed który najpierw wytoczono powództwo, ma jurysdykcję w tych sprawach, a połączenie spraw jest dopuszczalne zgodnie z jego prawem.

3. W rozumieniu niniejszego artykułu uważa się, że sprawy pozostają ze sobą w związku, jeżeli istnieje między nimi tak ścisła więź, że pożądane jest ich łączne rozpoznanie i rozstrzygnięcie w celu uniknięcia wydania w oddzielnych postępowaniach sprzecznych ze sobą orzeczeń.

Artykuł 29

Jeżeli sprawy należą do wyłącznej jurysdykcji kilku sądów, sąd, przed który wytoczono powództwo później, stwierdzi brak swej jurysdykcji na rzecz sądu, przed który najpierw wytoczono powództwo.

Artykuł 30

Dla celów niniejszej sekcji przyjmuje się, że powództwo zostało wytoczone przed sąd:

1) w chwili, w której dokument wszczynający postępowanie albo dokument równorzędny został wniesiony do sądu, pod warunkiem że powód nie zaniechał następnie podjęcia czynności, do których podjęcia był obowiązany celem spowodowania doręczenia dokumentu pozwanemu; lub

2) jeżeli doręczenie pozwanemu powinno nastąpić przed wniesieniem dokumentu do sądu – w chwili, w której organ odpowiedzialny za doręczenie otrzymał dokument, pod warunkiem że powód nie zaniechał następnie podjęcia czynności, do których podjęcia był obowiązany celem wniesienia dokumentu do sądu.

Sekcja 10

Środki tymczasowe, włącznie ze środkami zabezpieczającymi

Artykuł 31

Wniosek o zastosowanie środków tymczasowych, włącznie ze środkami zabezpieczającymi, przewidzianych w prawie Państwa Członkowskiego, może zostać wniesiony do sądu tego Państwa także wówczas, gdy na podstawie niniejszego rozporządzenia sprawa główna należy do jurysdykcji sądu innego Państwa Członkowskiego.

▼B

ROZDZIAŁ III

UZNAWANIE I WYKONYWANIE

Artykuł 32

W rozumieniu niniejszego rozporządzenia „orzeczenie” oznacza każde orzeczenie wydane przez sąd Państwa Członkowskiego, niezależnie od tego, czy zostanie określone jako wyrok, postanowienie, nakaz zapłaty lub nakaz egzekucyjny, włącznie z postanowieniem w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania wydanym przez urzędnika sądowego.

Sekcja 1

Uznawanie

Artykuł 33

1. Orzeczenia wydane w jednym Państwie Członkowskim są uznawane w innych Państwach Członkowskich bez potrzeby przeprowadzania specjalnego postępowania.

2. Jeżeli sporna jest kwestia uznania orzeczenia, wówczas każda ze stron, która powołuje się na uznanie orzeczenia, może w trybie postępowania, o którym mowa w sekcjach 2 i 3 niniejszego rozdziału, wystąpić z wnioskiem o ustalenie, że orzeczenie podlega uznaniu.

3. Jeżeli uznanie jest powoływane w sporze przed sądem Państwa Członkowskiego, a rozstrzygnięcie tego sporu zależy od uznania, sąd ten może rozstrzygać o uznaniu.

Artykuł 34

Orzeczenia nie uznaje się, jeżeli:

1) uznanie byłoby oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym Państwa Członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie;

2) pozwanemu, który nie wdał się w spór, nie doręczono dokumentu wszczynającego postępowanie lub dokumentu równorzędnego w czasie i w sposób umożliwiających mu przygotowanie obrony, chyba że pozwany nie złożył przeciwko orzeczeniu środka zaskarżenia, chociaż miał do tego możliwość;

3) orzeczenia nie da się pogodzić z orzeczeniem wydanym między tymi samymi stronami w Państwie Członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie;

4) orzeczenia nie da się pogodzić z wcześniejszym orzeczeniem wydanym w innym Państwie Członkowskim albo w państwie trzecim w sporze o to samo roszczenie między tymi samymi stronami, o ile to wcześniejsze orzeczenie spełnia warunki konieczne do jego uznania w Państwie Członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie.

Artykuł 35

1. Orzeczenia nie uznaje się nadto, jeżeli jest ono sprzeczne z przepisami sekcji 3, 4 i 6 rozdziału II lub w wypadku przewidzianym w art. 72.

▼B

2. Przy badaniu podstaw jurysdykcji wymienionych w ust. 1 sąd lub inny właściwy organ Państwa Członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie, jest związany ustaleniami faktycznymi, na których sąd Państwa Członkowskiego pochodzenia oparł swą jurysdykcję.

3. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 1, jurysdykcja sądu Państwa Członkowskiego pochodzenia nie może być przedmiotem ponownego badania. Przepisy dotyczące jurysdykcji nie należą do porządku publicznego w rozumieniu art. 34 pkt 1.

Artykuł 36

Orzeczenie zagraniczne nie może być w żadnym wypadku przedmiotem kontroli merytorycznej.

Artykuł 37

1. Sąd Państwa Członkowskiego, przed którym dochodzi się uznania orzeczenia wydanego w innym Państwie Członkowskim, może zawiesić postępowanie, jeżeli od orzeczenia został wniesiony zwyczajny środek zaskarżenia.

2. Sąd Państwa Członkowskiego, przed którym dochodzi się uznania orzeczenia wydanego w Irlandii lub Zjednoczonym Królestwie, może zawiesić postępowanie, jeżeli wykonanie orzeczenia zostało tymczasowo wstrzymane w Państwie Członkowskim pochodzenia z powodu wniesienia środka zaskarżenia.

Sekcja 2

Wykonywanie

Artykuł 38

1. Orzeczenia wydane w jednym Państwie Członkowskim i w tym Państwie wykonalne będą wykonywane w innym Państwie Członkowskim, jeżeli ich wykonalność w nim zostanie stwierdzona na wniosek uprawnionego.

2. Jednakże w Zjednoczonym Królestwie orzeczenie takie jest wykonywane w Anglii i Walii, w Szkocji lub w Irlandii Północnej, jeżeli na wniosek uprawnionego zostanie zarejestrowane do wykonania w odnośnej części Zjednoczonego Królestwa.

Artykuł 39

1. Wniosek składa się do sądu albo innego właściwego organu wskazanego w wykazie w załączniku II.

2. Właściwość miejscową określa się na podstawie miejsca zamieszkania dłużnika lub na podstawie miejsca, w którym egzekucja powinna zostać przeprowadzona.

Artykuł 40

1. Do postępowania w sprawie składania wniosku stosuje się prawo Państwa Członkowskiego wykonania.

2. Wnioskodawca wskazuje adres do doręczeń w okręgu sądu, do którego składa wniosek. Jeżeli prawo Państwa Członkowskiego wykonania nie przewiduje wskazywania takiego adresu, wnioskodawca wskazuje pełnomocnika do doręczeń.

▼B

3. Do wniosku dołącza się dokumenty wymienione w art. 53.

Artykuł 41

Po spełnieniu formalności przewidzianych w art. 53 następuje niezwłoczne stwierdzenie wykonalności orzeczenia bez badania według art. 34 i 35. Dłużnik w tym stadium postępowania nie ma możliwości złożenia jakiegokolwiek oświadczenia.

Artykuł 42

1. O orzeczeniu wydanym po rozpoznaniu wniosku o stwierdzenie wykonalności wnioskodawca zostaje niezwłocznie zawiadomiony w formie przewidzianej przez prawo Państwa Członkowskiego wykonania.

2. Stwierdzenie wykonalności i, o ile to jeszcze nie nastąpiło, orzeczenie doręcza się dłużnikowi.

Artykuł 43

1. Każda ze stron może wnieść środek zaskarżenia od orzeczenia rozstrzygającego o wniosku o stwierdzenie wykonalności.

2. Środek zaskarżenia wnosi się do sądu wskazanego w wykazie w załączniku III.

3. Środek zaskarżenia jest rozpoznawany zgodnie z przepisami właściwymi dla postępowania, w którym wysłuchane zostają obydwie strony.

4. Jeżeli dłużnik nie wdaje się w spór przed sądem rozpoznającym środek zaskarżenia wnioskodawcy, art. 26 ust. 2–4 stosuje się także, gdy dłużnik nie ma miejsca zamieszkania na terytorium żadnego Państwa Członkowskiego.

5. Środek zaskarżenia przeciwko stwierdzeniu wykonalności należy wnieść w ciągu miesiąca od jego doręczenia. Jeżeli dłużnik ma miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż to, w którym nastąpiło stwierdzenie wykonalności, termin do wniesienia środka zaskarżenia wynosi dwa miesiące i biegnie od dnia doręczenia stwierdzenia wykonalności dłużnikowi osobiście lub w jego mieszkaniu. Przedłużenie tego terminu z powodu dużej odległości jest wyłączone.

Artykuł 44

Od orzeczenia wydanego w następstwie wniesienia środka zaskarżenia może być wniesiony tylko środek zaskarżenia zgodnie z załącznikiem IV.

Artykuł 45

1. Sąd rozpoznający środek zaskarżenia zgodnie z art. 43 albo art. 44 może odmówić stwierdzenia wykonalności albo je uchylić tylko z powodu jednej z przyczyn wymienionych w rt. 34 i 35. Sąd wydaje orzeczenie niezwłocznie.

▼B

2. Orzeczenie zagraniczne nie może być w żadnym wypadku przedmiotem kontroli merytorycznej.

Artykuł 46

1. Sąd rozpoznający środek zaskarżenia zgodnie z art. 43 albo art. 44 może zawiesić postępowanie na wniosek dłużnika, jeżeli w Państwie Członkowskim pochodzenia został wniesiony od orzeczenia zwyczajny środek zaskarżenia lub jeżeli termin do wniesienia takiego środka zaskarżenia jeszcze nie upłynął; w tym ostatnim wypadku sąd może wyznaczyć termin, w którym środek zaskarżenia powinien być wniesiony.

2. Jeżeli orzeczenie zostało wydane w Irlandii lub Zjednoczonym Królestwie, wówczas każdy środek zaskarżenia dopuszczalny w Państwie Członkowskim pochodzenia uważa się za zwyczajny środek zaskarżenia w rozumieniu ust. 1.

3. Sąd może również uzależnić wykonanie od złożenia, określonego przez siebie, zabezpieczenia.

Artykuł 47

1. Jeżeli orzeczenie podlega uznaniu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, nie ma przeszkód dla korzystania przez wnioskodawcę zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego wykonania ze środków tymczasowych, w tym środków zabezpieczających, bez potrzeby stwierdzenia wykonalności zgodnie z art. 41.

2. Stwierdzenie wykonalności uprawnia do stosowania takich środków.

3. W czasie biegu terminu do wniesienia środka zaskarżenia przewidzianego w art. 43 ust. 5 i do chwili rozpoznania środka zaskarżenia nie może być prowadzona z majątku dłużnika egzekucja, z wyjątkiem środków zabezpieczających.

Artykuł 48

1. Jeżeli orzeczenie zagraniczne rozstrzyga o kilku roszczeniach dochodzonych w pozwie i stwierdzenie wykonalności nie może nastąpić co do wszystkich roszczeń, sąd albo inny właściwy organ stwierdza wykonalność co do jednego lub kilku roszczeń.

2. Wnioskodawca może wnosić o stwierdzenie wykonalności jedynie części orzeczenia.

Artykuł 49

▼C2

Orzeczenia zagraniczne nakazujące płatność kary pieniężnej są wykonalne w państwie członkowskim wykonania tylko wówczas, jeżeli jej wysokość została ostatecznie określona przez sądy państwa członkowskiego pochodzenia.

▼B

Artykuł 50

Wnioskodawca, któremu w Państwie Członkowskim pochodzenia przyznano całkowitą lub częściową pomoc prawną lub zwolnienie od kosztów i opłat, korzysta w postępowaniu według niniejszego rozdziału z najbardziej dogodnego traktowania w zakresie pomocy prawnej lub zwolnienia od kosztów i opłat, jakie przewiduje prawo Państwa Członkowskiego wykonania.

▼B

Artykuł 51

Na stronę, która w jednym Państwie Członkowskim wnosi o wykonanie orzeczenia wydanego w innym Państwie Członkowskim, nie można z tego powodu, że jest cudzoziemcem lub że nie ma w Państwie Członkowskim wykonania miejsca zamieszkania lub pobytu, nałożyć obowiązku złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu lub depozytu, niezależnie od ich nazwy.

Artykuł 52

W postępowaniu o stwierdzenie wykonalności w Państwie Członkowskim wykonania nie można pobierać żadnych opłat skarbowych lub należności ustalanych od wartości przedmiotu sporu.

Sekcja 3

Przepisy wspólne

Artykuł 53

1. Strona, która powołuje się na uznanie orzeczenia lub wnosi o stwierdzenie wykonalności, zobowiązana jest do przedstawienia odpisu orzeczenia spełniającego warunki wymagane do uznania go za posiadający moc dowodową.

2. Bez uszczerbku dla art. 55 strona, która wnosi o stwierdzenie wykonalności, zobowiązana jest ponadto do przedstawienia zaświadczenia zgodnie z art. 54.

Artykuł 54

Sąd albo inny właściwy organ Państwa Członkowskiego, w którym wydane zostało orzeczenie, wystawia, na wniosek, zaświadczenie, używając formularza według załącznika V do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 55

1. Jeżeli zaświadczenie według art. 54 nie zostało przedstawione, sąd albo inny właściwy organ może wyznaczyć termin do jego przedstawienia lub poprzestać na dokumencie równorzędnym albo zwolnić od obowiązku przedstawienia zaświadczenia, jeżeli dalsze wyjaśnianie uzna za niekonieczne.

2. Na żądanie sądu albo innego właściwego organu przedstawia się tłumaczenie dokumentów. Tłumaczenie powinno być uwierzytelnione przez osobę do tego uprawnioną w jednym z Państw Członkowskich.

Artykuł 56

Dokumenty, o których mowa w art. 53 i w art. 55 ust. 2 oraz pełnomocnictwo procesowe, o ile zostało ono udzielone, nie wymagają legalizacji ani innej podobnej formalności.

▼B

ROZDZIAŁ IV

DOKUMENTY URZĘDOWE I UGODY SĄDOWE

Artykuł 57

1. Dokumenty urzędowe sporządzone i wykonalne w jednym Państwie Członkowskim będą objęte stwierdzeniem wykonalności w innym Państwie Członkowskim, na wniosek, w postępowaniu według art. 38 i następnych. Sąd rozpoznający środek zaskarżenia zgodnie z art. 43 albo art. 44 może odmówić stwierdzenia wykonalności albo je uchylić tylko wtedy, jeżeli wykonanie dokumentu urzędowego byłoby oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym Państwa Członkowskiego wykonania.

2. Za dokumenty urzędowe w rozumieniu ust. 1 będą uważane również zawarte przed organami administracyjnymi albo sporządzone przez te organy porozumienia lub zobowiązania alimentacyjne.

3. Przedstawiony dokument musi spełniać warunki wymagane do uznania go za posiadający moc dowodową w Państwie Członkowskim, w którym został sporządzony.

4. Przepisy sekcji 3 rozdziału III stosuje się odpowiednio. Właściwy organ Państwa Członkowskiego, w którym dokument urzędowy został sporządzony, wystawia, na wniosek, zaświadczenie, używając formularza według załącznika VI do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 58

Ugody zawarte przed sądem w toku postępowania i wykonalne w Państwie Członkowskim, w którym zostały zawarte, będą wykonywane w Państwie Członkowskim wykonania na tych samych warunkach jak dokumenty urzędowe. Sąd albo inny właściwy organ Państwa Członkowskiego, w którym ugoda sądowa została zawarta, wystawia, na wniosek, zaświadczenie, używając formularza według załącznika V do niniejszego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 59

1. Jeżeli wymaga ustalenia, czy strona ma miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, którego sądy rozpoznają sprawę, sąd stosuje swoje prawo.

2. Jeżeli strona nie ma miejsca zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego sądy rozpoznają sprawę, sąd w celu ustalenia, czy strona ma miejsce zamieszkania w innym Państwie Członkowskim, stosuje prawo tego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 60

1. Dla celów stosowania niniejszego rozporządzenia spółki i osoby prawne mają swoje miejsce zamieszkania w miejscu, w którym znajduje się:

a) ich statutowa siedziba; lub

▼B

b) ich główny organ zarządzający; lub

c) ich główne przedsiębiorstwo.

2. W przypadku Zjednoczonego Królestwa i Irlandii pod pojęciem „siedziby statutowej" należy rozumieć *registered office* lub, jeżeli taki nigdzie nie istnieje – *place of incorporation* (miejsce uzyskania zdolności prawnej) lub, jeżeli takie nigdzie nie istnieje – miejsce, zgodnie z którego prawem nastąpiło *formation* (założenie).

3. W celu ustalenia, czy „trust" ma siedzibę w Państwie Członkowskim, przed którego sądami zawisła sprawa, sąd stosuje swoje prawo prywatne międzynarodowe.

Artykuł 61

Bez uszczerbku dla bardziej korzystnych przepisów prawa wewnętrznego osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium jednego Państwa Członkowskiego, które ścigane są z powodu popełnienia przestępstwa nieumyślnego przed sądami karnymi innego Państwa Członkowskiego, którego nie są obywatelami, mogą być reprezentowane przez uprawnione do tego osoby, nawet gdy nie stawiają się osobiście. Jednakże sąd może zarządzić osobiste stawiennictwo; w wypadku niezastosowania się do takiego zarządzenia orzeczenie co do roszczenia ze stosunku prawnego z zakresu prawa cywilnego, wydane bez możliwości obrony ze strony oskarżonego, nie musi być ani uznane ani wykonane w innych Państwach Członkowskich.

Artykuł 62

W Szwecji w postępowaniach sumarycznych *betalningsföreläggande* (postępowanie upominawcze) i *handräckning* (postępowanie pomocnicze) pojęcie „sąd" obejmuje także szwedzki *kronofogdemyndighet* (urząd egzekucyjny).

Artykuł 63

1. Osoba mająca miejsce zamieszkania na terytorium Luksemburga pozwana przed sądem innego Państwa Członkowskiego na podstawie art. 5 pkt 1 może powołać się na brak jurysdykcji tego sądu, jeżeli miejsce przeznaczenia dla dostawy rzeczy ruchomych lub świadczenia usług znajduje się w Luksemburgu.

2. Jeżeli zgodnie z ust. 1 miejsce przeznaczenia dla dostawy rzeczy ruchomych lub świadczenia usług znajduje się w Luksemburgu, wtedy umowa dotycząca jurysdykcji jest skuteczna prawnie tylko wówczas, gdy została przyjęta w formie pisemnej lub ustnej potwierdzonej na piśmie w rozumieniu art. 23 ust. 1 lit. a).

3. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do umów o świadczenie usług finansowych.

4. Niniejszy artykuł obowiązuje przez okres sześciu lat od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

▼B

Artykuł 64

1. W sporach pomiędzy kapitanem a członkiem załogi statku morskiego zarejestrowanego w Grecji lub w Portugalii o wynagrodzenie lub pozostałe warunki służby sądy Państwa Członkowskiego badają, czy przedstawiciel dyplomatyczny lub konsularny właściwy dla statku został powiadomiony o sporze. Mogą one rozstrzygać, gdy tylko przedstawiciel został powiadomiony.

2. Niniejszy artykuł obowiązuje przez okres sześciu lat od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 65

▼A1

1. Właściwość określona w art. 6 ust. 2 i art. 11 w sprawach z zakresu gwarancji lub innych postępowaniach z udziałem osób trzecich nie znajduje zastosowania w stosunku do Niemiec, Austrii i Węgier. Każda osoba mieszkająca w innym Państwie Członkowskim może być pozwana przed sądy:

(a) Niemiec, zgodnie z art. 68 i 72 do 74 kodeksu postępowania cywilnego (Zivilprozessordnung) w odniesieniu do zawiadomień osób trzecich;

(b) Austrii, zgodnie z art. 21 kodeksu postępowania cywilnego (Zivilprozessordnung) w odniesieniu do zawiadomień osób trzecich;

(c) Węgier, zgodnie z art. 58 do 60 kodeksu postępowania cywilnego (Polgári perrendtartás) w odniesieniu do zawiadomień osób trzecich.

2. Orzeczenia wydane w innych Państwach Członkowskich na mocy art. 6 ust. 2 lub art. 11 są uznawane i wykonywane w Niemczech, Austrii i na Węgrzech zgodnie z rozdziałem III. Wszelkie skutki prawne jakie orzeczenia sądowe wydawane w tych państwach mogą wywierać w stosunku do osób trzecich przez zastosowanie przepisów ust. 1 są uznawane w innych Państwach Członkowskich.

▼B

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

Artykuł 66

1. Przepisy niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie tylko do takich powództw i dokumentów urzędowych, które zostały wytoczone bądź sporządzone po jego wejściu w życie.

2. Jeżeli powództwo zostało wytoczone w Państwie Członkowskim pochodzenia przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, wówczas orzeczenia wydane po tej chwili będą uznawane i zezwoli się na ich wykonanie zgodnie z rozdziałem III:

a) jeżeli powództwo wytoczone zostało w Państwie Członkowskim pochodzenia po tym, jak Konwencja brukselska lub Konwencja lugańska weszła w życie zarówno w Państwie Członkowskim pochodzenia, jak i w Państwie Członkowskim, w którym powoływane jest orzeczenie;

▼B

b) we wszystkich innych przypadkach, jeżeli sąd miał jurysdykcję na podstawie przepisów, które są zgodne z przepisami jurysdykcyjnymi rozdziału II lub umowy, która obowiązywała w chwili wytoczenia powództwa pomiędzy Państwem Członkowskim pochodzenia a Państwem Członkowskim, w którym powoływane jest orzeczenie.

ROZDZIAŁ VII

STOSUNEK DO INNYCH AKTÓW PRAWNYCH

Artykuł 67

Niniejsze rozporządzenie nie narusza stosowania przepisów, które regulują jurysdykcję lub uznawanie i wykonywanie orzeczeń w sprawach szczególnych i które zawarte są we wspólnotowych aktach prawnych lub w prawie poszczególnych Państw Członkowskich, zharmonizowanym w wykonaniu takich aktów.

Artykuł 68

1. Niniejsze rozporządzenie zastępuje w stosunkach pomiędzy Państwami Członkowskimi Konwencję brukselską, z wyjątkiem dotyczącym tych terytoriów Państw Członkowskich, które objęte są terytorialnym zakresem zastosowania tejże Konwencji i które na podstawie art. 299 Traktatu wyłączone są z zakresu niniejszego rozporządzenia.

2. O ile niniejsze rozporządzenie zastępuje w stosunkach pomiędzy Państwami Członkowskimi postanowienia Konwencji brukselskiej, odesłania do tejże Konwencji uważa się za odesłania do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 69

Z zastrzeżeniem art. 66 ust. 2 oraz art. 70 niniejsze rozporządzenie zastępuje w stosunkach pomiędzy Państwami Członkowskimi następujące konwencje i umowy:

▼M9

— Konwencja pomiędzy Belgią a Francją o jurysdykcji, uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i arbitrażowych oraz dokumentów urzędowych, podpisana w Paryżu dnia 8 lipca 1899 r.,

— Konwencja pomiędzy Belgią a Niderlandami o jurysdykcji sądów, upadłości, jak również o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i arbitrażowych oraz dokumentów urzędowych, podpisana w Brukseli dnia 28 marca 1925 r.,

— Konwencja pomiędzy Francją a Włochami o wykonywaniu wyroków sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Rzymie dnia 3 czerwca 1930 r.,

— Konwencja pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Republiką Francuską przewidująca wzajemne wykonywanie orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, wraz z Protokołem, podpisana w Paryżu dnia 18 stycznia 1934 r.,

— Konwencja pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Królestwem Belgii przewidująca wzajemne wykonywanie orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, wraz z Protokołem, podpisana w Brukseli dnia 2 maja 1934 r.,

— Konwencja pomiędzy Niemcami a Włochami o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Rzymie dnia 9 marca 1936 r.,

▼M9

— Konwencja pomiędzy Belgią a Austrią o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i dokumentów urzędowych dotyczących zobowiązań alimentacyjnych, podpisana w Wiedniu dnia 25 października 1957 r.,

— Konwencja pomiędzy Niemcami a Belgią o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i arbitrażowych oraz dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Bonn dnia 30 czerwca 1958 r.,

— Konwencja pomiędzy Niderlandami a Włochami o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Rzymie dnia 17 kwietnia 1959 r.,

— Konwencja pomiędzy Niemcami a Austrią o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych, ugód oraz dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Wiedniu dnia 6 czerwca 1959 r.,

— Konwencja pomiędzy Belgią a Austrią o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych, orzeczeń arbitrażowych oraz dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Wiedniu dnia 16 czerwca 1959 r.,

— Konwencja pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Republiką Federalną Niemiec o wzajemnym uznawaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Bonn dnia 14 lipca 1960 r.,

— Konwencja pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Austrią przewidująca wzajemne uznawanie i wykonywanie orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Wiedniu dnia 14 lipca 1961 r., wraz z Protokołem zmieniającym, podpisanym w Londynie dnia 6 marca 1970 r.,

— Konwencja pomiędzy Grecją a Niemcami o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych, ugód oraz dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Atenach dnia 4 listopada 1961 r.,

— Konwencja pomiędzy Belgią a Włochami o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Rzymie dnia 6 kwietnia 1962 r.,

— Konwencja pomiędzy Niderlandami a Niemcami o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Hadze dnia 30 sierpnia 1962 r.,

— Konwencja pomiędzy Niderlandami a Austrią o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych oraz dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Hadze dnia 6 lutego 1963 r.,

— Konwencja pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Republiką Włoch o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Rzymie dnia 7 lutego 1964 r., wraz z Protokołem zmieniającym, podpisanym w Rzymie dnia 14 lipca 1970 r.,

— Konwencja pomiędzy Francją a Austrią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Wiedniu dnia 15 lipca 1966 r.,

▼M9

— Konwencja między Zjednoczonym Królestwem a Królestwem Niderlandów przewidująca wzajemne uznawanie i wykonywanie orzeczeń w sprawach cywilnych, podpisana w Hadze dnia 17 listopada 1967 r.,

— Konwencja pomiędzy Hiszpanią a Francją o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i arbitrażowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Paryżu dnia 28 maja 1969 r.,

— Konwencja pomiędzy Luksemburgiem a Austrią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Luksemburgu dnia 29 lipca 1971 r.,

— Konwencja pomiędzy Włochami a Austrią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, ugód sądowych oraz aktów notarialnych, podpisana w Rzymie dnia 16 listopada 1971 r.,

— Konwencja pomiędzy Hiszpanią a Włochami o pomocy prawnej oraz uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Madrycie dnia 22 maja 1973 r.,

— Konwencja pomiędzy Finlandią, Islandią, Norwegią, Szwecją i Danią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych, podpisana w Kopenhadze dnia 11 października 1977 r.,

— Konwencja pomiędzy Austrią a Szwecją o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych, podpisana w Sztokholmie dnia 16 września 1982 r.,

— Konwencja pomiędzy Hiszpanią a Republiką Federalną Niemiec o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i ugód oraz dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Bonn dnia 14 listopada 1983 r.,

— Konwencja pomiędzy Austrią a Hiszpanią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych, ugód i dokumentów urzędowych podlegających wykonaniu w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Wiedniu dnia 17 lutego 1984 r.,

— Konwencja pomiędzy Finlandią a Austrią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych, podpisana w Wiedniu dnia 17 listopada 1986 r.,

— Umowa pomiędzy Belgią, Niderlandami i Luksemburgiem o jurysdykcji, upadłości, uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i arbitrażowych oraz dokumentów urzędowych, podpisana w Brukseli dnia 24 listopada 1961 r., w zakresie, w jakim obowiązuje,

— Konwencja między Republiką Czechosłowacką a Portugalią w sprawie uznawania i wykonywania orzeczeń sądów, podpisana w Lizbonie dnia 23 listopada 1927 r., nadal obowiązująca między Republiką Czeską i Portugalią,

— Konwencja między Federacyjną Ludową Republiką Jugosławii a Republiką Austrii w sprawie wzajemnej współpracy sądowej, podpisana w Wiedniu dnia 16 grudnia 1954 r.,

— Umowa między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Węgierską Republiką Ludową o obrocie prawnym w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisana w Budapeszcie dnia 6 marca 1959 r.,

▼M9

— Konwencja między Federacyjną Ludową Republiką Jugosławii a Królestwem Grecji w sprawie wzajemnego uznawania i wykonywania orzeczeń, podpisana w Atenach dnia 18 czerwca 1959 r.,

— Umowa między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Federacyjną Ludową Republiką Jugosławii o obrocie prawnym w sprawach cywilnych i karnych, podpisana w Warszawie dnia 6 lutego 1960 r., obecnie obowiązująca między Polską a Słowenią i między Polską a Chorwacją,

— Umowa między Federacyjną Ludową Republiką Jugosławii a Republiką Austrii w sprawie wzajemnego uznawania i wykonywania orzeczeń sądów arbitrażowych i ugód zawartych przed sądami arbitrażowymi w sprawach handlowych, podpisana w Belgradzie dnia 18 marca 1960 r.,

— Umowa między Federacyjną Ludową Republiką Jugosławii a Republiką Austrii w sprawie wzajemnego uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach o alimenty, podpisana w Wiedniu dnia 10 października 1961 r.,

— Umowa między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Republiką Austrii o wzajemnych stosunkach w sprawach z zakresu prawa cywilnego oraz o dokumentach, podpisana w Wiedniu dnia 11 grudnia 1963 r.,

— Traktat między Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną i Socjalistyczną Federacyjną Republiką Jugosławii w sprawie ustalania stosunków prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisany w Belgradzie dnia 20 stycznia 1964 r., nadal obowiązujący między Republiką Czeską, Słowacją i Słowenią oraz między Republiką Czeską, Słowacją i Chorwacją,

— Umowa między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Republiką Francuską o prawie właściwym, jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń w zakresie prawa osobowego i rodzinnego, sporządzona w Warszawie dnia 5 kwietnia 1967 r.,

— Konwencja między Rządami Jugosławii i Francji w sprawie uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Paryżu dnia 18 maja 1971 r.,

— Konwencja między Federacyjną Socjalistyczną Republiką Jugosławii a Królestwem Belgii w sprawie uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach o alimenty, podpisana w Belgradzie dnia 12 grudnia 1973 r.,

— Konwencja między Węgrami a Grecją w sprawie pomocy prawnej w sprawach cywilnych i karnych, podpisana w Budapeszcie dnia 8 października 1979 r.,

— Umowa między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Republiką Grecką o pomocy prawnej w sprawach cywilnych i karnych, podpisana w Atenach dnia 24 października 1979 r.,

— Konwencja między Węgrami a Francją w sprawie pomocy prawnej w sprawach cywilnych i rodzinnych, w sprawie uznawania i wykonywania orzeczeń i w sprawie pomocy prawnej w sprawach karnych i w sprawie ekstradycji, podpisana w Budapeszcie dnia 31 lipca 1980 r.,

— Traktat między Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną a Republiką Grecką w sprawie pomocy prawnej w sprawach cywilnych i karnych, podpisany w Atenach dnia 22 października 1980 r., nadal obowiązujący między Republiką Słowacką i Grecją,

▼M9

— Konwencja między Republiką Cypryjską a Węgierską Republiką Ludową w sprawie pomocy prawnej w sprawach cywilnych i karnych, podpisana w Nikozji dnia 30 listopada 1981 r.,

— Traktat między Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną i Republiką Cypryjską w sprawie pomocy prawnej w sprawach cywilnych i karnych, podpisany w Nikozji dnia 23 kwietnia 1982 r., nadal obowiązujący między Republiką Słowacką i Cyprem,

— Umowa między Republiką Cypryjską a Republiką Grecką w sprawie współpracy prawnej w sprawach cywilnych, rodzinnych, handlowych i karnych, podpisana w Nikozji dnia 5 marca 1984 r.,

— Traktat między Rządem Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej a Rządem Republiki Francuskiej w sprawie pomocy prawnej i uznawania oraz wykonywania orzeczeń w sprawach cywilnych, rodzinnych i handlowych, podpisany w Paryżu dnia 10 maja 1984 r., nadal obowiązujący między Republiką Czeską i Francją,

— Umowa między Republiką Cypryjską a Socjalistyczną Federalną Republiką Jugosławii w sprawie pomocy prawnej w sprawach cywilnych i karnych, podpisana w Nikozji dnia 19 września 1984 r., obecnie obowiązująca między Cyprem i Słowenią,

— Traktat między Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną a Republiką Włoską w sprawie pomocy prawnej w sprawach cywilnych i karnych, podpisany w Pradze dnia 6 grudnia 1985 r., nadal obowiązujący między Republiką Czeską, Słowacją i Włochami,

— Traktat między Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną a Królestwem Hiszpanii w sprawie pomocy prawnej, uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych, podpisany w Madrycie dnia 4 maja 1987 r., nadal obowiązujący między Republiką Czeską, Słowacją i Hiszpanią,

— Umowa między Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną a Polską Rzecząpospolitą Ludową o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych, podpisana w Warszawie dnia 21 grudnia 1987 r. nadal obowiązująca między Republiką Czeską, Słowacją i Polską,

— Traktat między Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną a Węgierską Republiką Ludową w sprawie pomocy prawnej i stosunków prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisany w Bratysławie dnia 28 marca 1989 r. nadal obowiązujący między Republiką Czeską, Słowacją i Węgrami,

— Umowa między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Republiką Włoską o pomocy sądowej oraz o uznawaniu i wykonywaniu wyroków w sprawach cywilnych, podpisana w Warszawie dnia 28 kwietnia 1989 r.,

— Traktat między Republiką Czeską a Republiką Słowacką w sprawie pomocy prawnej udzielanej przez organy sądowe i w sprawie ustalania niektórych stosunków prawnych w sprawach cywilnych i karnych, podpisany w Pradze dnia 29 października 1992 r.,

— Umowa między Republiką Łotwy, Republiką Estonii a Republiką Litwy w sprawie pomocy prawnej i stosunków prawnych, podpisana w Tallinie dnia 11 listopada 1992 r.,

▼M9

— Umowa między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Litewską o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych, sporządzona w Warszawie dnia 26 stycznia 1993 r.,

— Umowa między Republiką Łotewską a Rzecząpospolitą Polską o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych, sporządzona w Rydze dnia 23 lutego 1994 r.,

— Umowa między Republiką Cypru a Rzecząpospolitą Polską o współpracy prawnej w sprawach cywilnych i karnych, sporządzona w Nikozji dnia 14 listopada 1996 r.,

— Umowa między Republiką Estońską a Rzecząpospolitą Polską o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, pracowniczych i karnych, sporządzona w Tallinie dnia 27 listopada 1998 r.,

— Konwencja między Bułgarią a Belgią o niektórych sprawach sądowych, podpisana w Sofii dnia 2 lipca 1930 r.,

— Umowa między Ludową Republiką Bułgarii a Federacyjną Ludową Republiką Jugosławii w sprawie wzajemnej pomocy prawnej, podpisana w Sofii dnia 23 marca 1956 r., nadal obowiązująca między Bułgarią a Słowenią i między Bułgarią a Chorwacją,

— Umowa między Rumuńską Republiką Ludową a Węgierską Republiką Ludową o pomocy prawnej w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisana w Bukareszcie dnia 7 października 1958 r.,

— Umowa między Rumuńską Republiką Ludową a Republiką Czechosłowacką o pomocy prawnej w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisana w Pradze dnia 25 października 1958 r., nadal obowiązująca między Rumunią a Słowacją,

— Umowa między Ludową Republiką Bułgarii a Rumuńską Republiką Ludową o pomocy prawnej w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisana w Sofii dnia 3 grudnia 1958 r.,

— Traktat między Rumuńską Republiką Ludową a Federalną Ludową Republiką Jugosławii o pomocy prawnej, podpisany w Belgradzie dnia 18 października 1960 r., oraz Protokół do niego, nadal obowiązujące między Rumunią a Słowenią i między Rumunią a Chorwacją,

— Umowa między Ludową Republiką Bułgarii a Polską Rzecząpospolitą Ludową o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisana w Warszawie dnia 4 grudnia 1961 r.,

— Konwencja między Rumuńską Republiką Ludową a Republiką Austrii o pomocy prawnej w zakresie prawa cywilnego i rodzinnego oraz ważności i doręczaniu dokumentów wraz z załączonym protokołem, podpisana w Wiedniu dnia 17 listopada 1965 r.,

— Umowa między Ludową Republiką Bułgarii a Węgierską Republiką Ludową o pomocy prawnej w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisana w Sofii dnia 16 maja 1966 r.,

— Konwencja między Rumuńską Republiką Ludową a Republiką Grecką dotycząca pomocy prawnej w sprawach cywilnych i karnych oraz protokół do niej, podpisana w Bukareszcie dnia 19 października 1972 r.,

▼M9

— Konwencja między Rumuńską Republiką Ludową a Republiką Włoską dotycząca pomocy sądowej w sprawach cywilnych i karnych, podpisana w Bukareszcie dnia 11 listopada 1972 r.,

— Konwencja między Rumuńską Republiką Ludową a Republiką Francuską o pomocy prawnej w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Paryżu dnia 5 listopada 1974 r.,

— Konwencja między Rumuńską Republiką Ludową a Królestwem Belgii o pomocy prawnej w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Bukareszcie dnia 30 października 1975 r.,

— Umowa między Ludową Republiką Bułgarii a Republiką Grecką o pomocy prawnej w sprawach cywilnych i karnych, podpisana w Atenach dnia 10 kwietnia 1976 r.,

— Umowa między Ludową Republiką Bułgarii a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o pomocy prawnej oraz ustalaniu stosunków w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisana w Sofii dnia 25 listopada 1976 r.,

— Konwencja między Rumuńską Republiką Ludową a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o pomocy prawnej w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Londynie dnia 15 czerwca 1978 r.,

— Protokół dodatkowy do Konwencji między Rumuńską Republiką Ludową a Królestwem Belgii o pomocy prawnej w sprawach cywilnych i handlowych, podpisany w Bukareszcie dnia 30 października 1979 r.,

— Konwencja między Rumuńską Republiką Ludową a Królestwem Belgii dotycząca uznania i wykonywania decyzji sądowych w sprawie zobowiązań alimentacyjnych, podpisana w Bukareszcie dnia 30 października 1979 r.,

— Konwencja między Rumuńską Republiką Ludową a Królestwem Belgii o uznawaniu i wykonywaniu wyroków rozwodowych, podpisana w Bukareszcie dnia 6 listopada 1980 r.,

— Umowa między Ludową Republiką Bułgarii a Republiką Cypru o pomocy prawnej w sprawach cywilnych i karnych, podpisana w Nikozji dnia 29 kwietnia 1983 r.,

— Umowa między rządem Ludowej Republiki Bułgarii a rządem Republiki Francuskiej o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach cywilnych, podpisana w Sofii dnia 18 stycznia 1989 r.,

— Umowa między Ludową Republiką Bułgarii a Republiką Włoską o pomocy prawnej i wykonywaniu decyzji w sprawach cywilnych, podpisana w Rzymie dnia 18 maja 1990 r.,

— Umowa między Republiką Bułgarii a Królestwem Hiszpanii o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach cywilnych, podpisana w Sofii dnia 23 maja 1993 r.,

— Umowa między Rumunią a Republiką Czeską o pomocy sądowej w sprawach cywilnych, podpisana w Bukareszcie dnia 11 lipca 1994 r.,

▼M9

— Konwencja między Rumunią a Królestwem Hiszpanii w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania decyzji sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Bukareszcie dnia 17 listopada 1997 r.,

— Konwencja między Rumunią a Królestwem Hiszpanii — uzupełniająca do Konwencji Haskiej dotyczącej postępowania cywilnego (Haga, 1 marca 1954 r.), podpisana w Bukareszcie dnia 17 listopada 1997 r.,

— Umowa między Rumunią a Rzecząpospolitą Polską o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, podpisana w Bukareszcie dnia 15 maja 1999 r.,

— Umowa między Socjalistyczną Federacyjną Republiką Jugosławii a Węgierską Republiką Ludową w sprawie wzajemnej pomocy prawnej, podpisana w Belgradzie dnia 7 marca 1968 r., nadal obowiązującą między Chorwacją i Węgrami,

— Umowa między Republiką Chorwacji a Republiką Słowenii o pomocy prawnej w sprawach cywilnych i karnych, podpisana w Zagrzebiu dnia 7 lutego 1994 r..

▼B

Artykuł 70

1. Konwencje i umowy wymienione w art. 69 pozostają w mocy w zakresie spraw, do których nie ma zastosowania niniejsze rozporządzenie.

2. Pozostają one także w mocy w stosunku do orzeczeń i dokumentów urzędowych wydanych albo sporządzonych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 71

1. Niniejsze rozporządzenie nie narusza konwencji, których Państwa Członkowskie są stronami i które w sprawach szczególnych regulują jurysdykcję, uznawanie lub wykonywanie orzeczeń.

2. Celem zapewnienia jednolitej wykładni ust. 1 ustęp ten będzie stosowany w następujący sposób:

a) niniejsze rozporządzenie nie wyłącza tego, aby sąd Państwa Członkowskiego, które jest stroną konwencji dotyczącej spraw szczególnych, oparł swoją jurysdykcję na takiej konwencji, i to także wówczas, jeżeli pozwany ma miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, które nie jest stroną takiej konwencji. W każdym wypadku sąd ten stosuje art. 26 niniejszego rozporządzenia;

b) orzeczenia wydane w jednym Państwie Członkowskim przez sąd, który oparł swoją jurysdykcję na konwencji dotyczącej spraw szczególnych, będą uznawane i wykonywane w innych Państwach Członkowskich zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Jeżeli Państwo Członkowskie pochodzenia i wezwane Państwo Członkowskie są stronami konwencji dotyczącej spraw szczególnych, która reguluje warunki uznawania i wykonywania orzeczeń, wówczas obowiązują te warunki. W każdym wypadku mogą być stosowane przepisy niniejszego rozporządzenia w zakresie postępowania o uznanie i wykonanie orzeczeń.

▼B

Artykuł 72

Niniejsze rozporządzenie nie narusza porozumień, na mocy których Państwa Członkowskie przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia zobowiązały się zgodnie z art. 59 Konwencji brukselskiej do nieuznawania orzeczeń sądów Państwa będącego stroną tej Konwencji przeciwko pozwanym mającym miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu na terytorium państwa trzeciego, jeżeli orzeczenia w wypadkach określonych w art. 4 wymienionej Konwencji mogą być wydane tylko na podstawie jurysdykcji przewidzianych w art. 3 ust. 2 wymienionej Konwencji.

ROZDZIAŁ VIII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 73

Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu najpóźniej pięć lat po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia sprawozdanie z jego stosowania. W razie potrzeby Komisja może załączyć do tego sprawozdania także propozycje dotyczące dostosowania niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 74

1. Państwa Członkowskie notyfikują Komisji teksty, na podstawie których zmieniane będą wykazy zawarte w załącznikach I–IV. Komisja dostosowuje odpowiednio poszczególne załączniki.

▼M5

2. Aktualizacje i dostosowania techniczne formularzy, których wzory zawarte są w załącznikach V i VI, przyjmowane są przez Komisję. Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszego rozporządzenia, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 75 ust. 2.

Artykuł 75

1. Komisja jest wspierana przez komitet.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5a ust. 1–4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem jej art. 8.

▼B

Artykuł 76

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 marca 2002 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w Państwach Członkowskich, zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską.

▼**M11**

ZAŁĄCZNIK I

Przepisy jurysdykcyjne, o których mowa w art. 3 ust. 2 i art. 4 ust. 2

— w Bułgarii: art. 4 ust. 1 pkt 2 Kodeksu prawa prywatnego międzynarodowego,

— w Republice Czeskiej: ustawa nr 91/2012 w sprawie prawa prywatnego międzynarodowego, w szczególności jej art. 6,

— w Danii: art. 246 ust. 2 i 3 ustawy o wymiarze sprawiedliwości (*lov om rettens pleje*),

— w Niemczech: art. 23 Kodeksu postępowania cywilnego (*Zivilprozeßordnung*),

— w Estonii: art. 86 (jurysdykcja w zakresie lokalizacji majątku) Kodeksu postępowania cywilnego (*Tsiviilkohtumenetluse seadustik*), w przypadku gdy roszczenie jest niepowiązane z przedmiotowym majątkiem danej osoby; art. 100 (wniosek w sprawie zakończenia stosowania warunków standardowych) Kodeksu postępowania cywilnego, w zakresie, w jakim powództwo zostanie wniesione w sądzie, który ma właściwość miejscową odnośnie do zastosowanego warunku standardowego,

— w Grecji: art. 40 Kodeksu postępowania cywilnego (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας),

— we Francji: art. 14 i 15 Kodeksu cywilnego (*Code civil*),

— w Chorwacji: art. 54 ustawy o rozwiązywaniu konfliktów prawa z regulacjami innych państw w niektórych stosunkach,

— w Irlandii: przepisy umożliwiające oparcie jurysdykcji na fakcie doręczenia pozwanemu dokumentu wszczynającego postępowanie podczas jego czasowej obecności w Irlandii,

— we Włoszech: art. 3 i 4 ustawy 218 z dnia 31 maja 1995 r.,

— na Cyprze: art. 21 ust. 2 ustawy o sądach nr 14 z 1960 r., z późniejszymi zmianami,

— na Łotwie: art. 27 i art. 28 ust. 3, 5, 6 i 9 ustawy o postępowaniu cywilnym (*Civilprocesa likums*),

— na Litwie: art. 783 ust. 3, art. 787 i art. 789 ust. 3 Kodeksu postępowania cywilnego (*Civilinio proceso kodeksas*),

— w Luksemburgu: art. 14 i 15 Kodeksu cywilnego (*Code civil*),

— na Węgrzech: art. 57 dekretu z mocą ustawy nr 13 z 1979 r. w sprawie prawa prywatnego międzynarodowego (*a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet*),

— na Malcie: art. 742, 743 i 744 Kodeksu organizacji i procedury cywilnej – rozdział 12 (*Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili – Kap.* 12) oraz art. 549 Kodeksu handlowego – rozdział 13 (*Kodiċi tal-kummerċ – Kap.* 13),

— w Austrii: art. 99 ustawy o właściwości sądów (*Jurisdiktionsnorm*),

— w Polsce: artykuł 1103^7 punkt 4 oraz artykuł 1110 Kodeksu postępowania cywilnego (*Kodeks postępowania cywilnego*), w zakresie, w jakim ten ostatni ustanawia jurysdykcję wyłącznie na podstawie jednej z podanych poniżej okoliczności: wnioskodawca jest obywatelem polskim lub ma w Polsce miejsce zamieszkania, miejsce zwykłego pobytu lub siedzibę,

▼**M11**

— w Portugalii: art. 63 ust. 1 lit. b Kodeksu postępowania cywilnego (*Código de Processo Civil*), w zakresie, w jakim może on obejmować nadzwyczajne podstawy jurysdykcji, takie jak sądy właściwe dla miejsca siedziby oddziału, agencji lub innego zakładu (jeżeli siedziba ta znajduje się w Portugalii), w przypadku gdy stroną pozwaną jest administracja centralna (jeżeli ma ona siedzibę w innym państwie) oraz art. 10 Kodeksu postępowania w sprawach pracowniczych (*Código de Processo do Trabalho*), w zakresie, w jakim może on obejmować nadzwyczajne podstawy jurysdykcji, takie jak sądy właściwe dla miejsca, w którym powód ma miejsce zamieszkania, w postępowaniach dotyczących indywidualnych umów o pracę wszczętych przez pracownika przeciwko pracodawcy,

— w Rumunii: art. 1065–1081 w tytule I „Międzynarodowa jurysdykcja sądów rumuńskich” w księdze VII „Międzynarodowe postępowanie cywilne” ustawy nr 134/2010 w sprawie Kodeksu postępowania cywilnego,

— w Słowenii: art. 48 ust. 2 ustawy o prawie prywatnym międzynarodowym i postępowaniu w tym zakresie (*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*) w związku z art. 47 ust. 2 ustawy o postępowaniu cywilnym (*Zakon o pravdnem postopku*) i art. 58 ustawy o prawie prywatnym międzynarodowym i postępowaniu w tym zakresie (*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*) w związku z art. 59 ustawy o postępowaniu cywilnym (*Zakon o pravdnem postopku*),

— na Słowacji: art. 37–37e ustawy nr 97/1963 o prawie prywatnym międzynarodowym i odnośne przepisy proceduralne,

— w Finlandii: rozdział 10 art. 18 ust. 1 akapit pierwszy i drugi Kodeksu postępowania sądowego (*oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken*),

— w Szwecji: rozdział 10 § 3 akapit pierwszy pierwsze zdanie Kodeksu postępowania sądowego (*rättegångsbalken*);

— w Zjednoczonym Królestwie: przepisy regulujące jurysdykcję na podstawie:

a) doręczenia pozwanemu dokumentu wszczynającego postępowanie podczas jego czasowej obecności w Zjednoczonym Królestwie; lub

b) istnienia w Zjednoczonym Królestwie majątku należącego do pozwanego; lub

c) zajęcia przez powoda majątku w Zjednoczonym Królestwie.

▼**M11**

ZAŁĄCZNIK II

Wnioski, o których mowa w art. 39, należy składać do następujących sądów lub innych właściwych organów:

— w Belgii – *tribunal de première instance* lub *rechtbank van eerste aanleg* lub *erstinstanzliches Gericht*,

— w Bułgarii – *окръжния съд*,

— w Republice Czeskiej – *okresní soudy*,

— w Danii – *byret*,

— w Niemczech:

a) przewodniczący izby w *Landgericht*;

b) notariusz w procedurze dotyczącej stwierdzenia wykonalności dokumentu urzędowego,

— w Estonii – *maakohus* (sąd okręgowy),

— w Grecji – *Μονομελές Πρωτοδικείο*,

— w Hiszpanii – *Juzgado de Primera Instancia*,

— we Francji:

a) *greffier en chef du tribunal de grande instance*;

b) *président de la chambre départementale des notaires* w przypadku wniosku o stwierdzenie wykonalności notarialnego dokumentu urzędowego,

— w Chorwacji: *općinski sudovi* w sprawach cywilnych, *Općinski građanski sud u Zagrebu* oraz *trgovački sudovi* w sprawach handlowych,

— w Irlandii – *High Court*,

— we Włoszech – *corte d'appello*,

— na Cyprze – *Επαρχιακό Δικαστήριο* lub, w przypadku orzeczeń w sprawach alimentacyjnych, *Οικογενειακό Δικαστήριο*,

— na Łotwie – *rajona (pilsētas) tiesa*,

— na Litwie – *Lietuvos apeliacinis teismas*,

— w Luksemburgu – przewodniczący składu sędziowskiego *tribunal d'arrondissement*,

— na Węgrzech – *törvényszék székhelyén működő járásbíróság*, a w Budapeszcie – *Budai Központi Kerületi Bíróság*,

— na Malcie – *Prim' Awla tal-Qorti Ċivili* lub *Qorti tal-Maġistrati ta' Għawdex fil-ġurisdizzjoni superjuri tagħha* lub – w przypadku orzeczeń w sprawach alimentacyjnych – *Reġistratur tal-Qorti*, po przekazaniu przez *Ministru responsabbli għall-Ġustizzja*,

— w Niderlandach – *voorzieningenrechter van de rechtbank*,

— w Austrii – *Bezirksgericht*,

— w Polsce – *sąd okręgowy*,

— w Portugalii – *Tribunal de Comarca*,

▼**M11**

— w Rumunii – *Tribunal*,

— w Słowenii – *okrožno sodišče*,

— na Słowacji – *okresný súd*,

— w Finlandii – *käräjäoikeus/tingsrätt*,

— w Szwecji – *Svea hovrätt*,

— w Zjednoczonym Królestwie:

a) w Anglii i Walii – *High Court of Justice* lub – w przypadku orzeczeń w sprawach alimentacyjnych – *Family Court*, po przekazaniu przez *Secretary of State*;

b) w Szkocji – *Court of Session* lub – w przypadku orzeczeń w sprawach alimentacyjnych – *Sheriff Court*, po przekazaniu przez *Scottish Ministers*;

c) w Irlandii Północnej – *High Court of Justice* lub – w przypadku orzeczeń w sprawach alimentacyjnych – *Magistrates Court*, po przekazaniu przez *Department of Justice*;

d) w Gibraltarze – *Supreme Court of Gibraltar* lub – w przypadku orzeczeń w sprawach alimentacyjnych – *Magistrates Court*, po przekazaniu przez *Attorney General of Gibraltar*.

▼**M11**

ZAŁĄCZNIK III

Środki zaskarżenia, o których mowa w art. 43 ust. 2, wnosi się do następujących sądów państw członkowskich:

— w Belgii:

a) w przypadku środka zaskarżenia wnoszonego przez pozwanego – *tribunal de première instance* lub *rechtbank van eerste aanleg* lub *erstinstanzliche Gericht*;

b) w przypadku środka zaskarżenia wnoszonego przez wnioskodawcę *Cour d'appel* lub *hof van beroep*,

— w Bułgarii – *Апелативен съд – София*,

— w Republice Czeskiej – *okresní soudy*,

— w Danii – *landsret*,

— w Niemczech – *Oberlandesgericht*,

— w Estonii – *ringkonnakohus*,

— w Grecji – *Εφετείο*,

— w Hiszpanii – *Juzgado de Primera Instancia*, który wydał zaskarżone orzeczenie – środek zaskarżenia rozstrzyga *Audiencia Provincial*,

— we Francji:

a) *cour d'appel* w przypadku orzeczeń zatwierdzających wniosek,

b) przewodniczący składu sędziowskiego *tribunal de grande instance* w przypadku orzeczeń odrzucających wniosek,

— w Chorwacji – *županijski sud* za pośrednictwem *općinski sud* w sprawach cywilnych oraz *Visoki trgovački sud Republike Hrvatske* za pośrednictwem *trgovački sud* w sprawach handlowych,

— w Irlandii – *High Court*,

— we Włoszech – *corte d'appello*,

— na Cyprze – *Επαρχιακό Δικαστήριο* lub, w przypadku orzeczeń w sprawach alimentacyjnych, *Οικογενειακό Δικαστήριο*,

— na Łotwie – *apgabaltiesa* za pośrednictwem *rajona (pilsētas) tiesa*,

— na Litwie – *Lietuvos apeliacinis teismas*,

— w Luksemburgu – *Cour supérieure de Justice* jako instancja odwoławcza w sprawach cywilnych,

— na Węgrzech – *törvényszék székhelyén működő járásbíróság* (w Budapeszcie – *Budai Központi Kerületi Bíróság*); środek zaskarżenia rozpatruje *törvényszék* (w Budapeszcie –*Fővárosi Törvényszék*),

— na Malcie – *Qorti tal-Appell* zgodnie z procedurą odwoławczą ustanowioną w *Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili – Kap.* 12 lub – w przypadku orzeczeń w sprawach alimentacyjnych – *ċitazzjoni* przed *Prim' Awla tal-Qorti Ċivili jew il-Qorti tal-Maġistrati ta' Għawdex fil-ġurisdizzjoni superjuri tagħha'*,

— w Niderlandach – *rechtbank*,

— w Austrii – *Landesgericht* za pośrednictwem *Bezirksgericht*,

— w Polsce – *sąd apelacyjny* za pośrednictwem *sądu okręgowego*,

▼**M11**

— w Portugalii sądem właściwym jest *Tribunal da Relação*. Środek zaskarżenia wnoszony jest zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi, w formie odwołania wniesionego do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie,

— w Rumunii – *Curte de Apel*,

— w Słowenii – *okrožno sodišče*,

— na Słowacji – sąd odwoławczy za pośrednictwem sądu rejonowego, którego orzeczenie zostało zaskarżone,

— w Finlandii – *hovioikeus/hovrätt*,

— w Szwecji – *Svea hovrätt*,

— w Zjednoczonym Królestwie:

a) w Anglii i Walii – *High Court of Justice* lub – w przypadku orzeczeń w sprawach alimentacyjnych – *Family Court*;

b) w Szkocji – *Court of Session* lub – w przypadku orzeczeń w sprawach alimentacyjnych – *Sheriff Court*;

c) w Irlandii Północnej – *High Court of Justice* lub – w przypadku orzeczeń w sprawach alimentacyjnych – *Magistrates Court*;

d) w Gibraltarze – *Supreme Court of Gibraltar* lub – w przypadku orzeczeń w sprawach alimentacyjnych – *Magistrates' Court*.

▼**M11**

ZAŁĄCZNIK IV

Na mocy art. 44 mogą być wniesione następujące środki zaskarżenia:

— w Belgii, Grecji, Hiszpanii, Francji, Włoszech, Luksemburgu i w Niderlandach – skarga kasacyjna,

— w Bułgarii – *обжалване пред Върховния касационен съд*,

— w Republice Czeskiej – rewizja apelacyjna (*dovolání*), ponowne wszczęcie postępowania (*žaloba na obnovu rizeni*) i skarga o unieważnienie (*žaloba pro zmatečnost*),

— w Danii – środek zaskarżenia wnoszony do *Højesteret*, za zgodą *Procesbevillingsnævnet*,

— w Niemczech – *Rechtsbeschwerde*,

— w Estonii – *kassatsioonkaebus*,

— w Chorwacji – środek zaskarżenia wnoszony do *Vrhovni sud Republike Hrvatske*,

— w Irlandii – środek zaskarżenia ograniczony do kwestii prawnych do *Supreme Court*,

— na Cyprze – środek zaskarżenia wnoszony do *Supreme Court*,

— na Łotwie – skarga kasacyjna wnoszona do *Augstākās tiesas Senātā* za pośrednictwem *apgabaltiesā*,

— na Litwie – skarga kasacyjna wnoszona do *Lietuvos Aukščiausiasis Teismas*,

— na Węgrzech – *felülvizsgálati kérelem*,

— na Malcie nie przysługuje dalszy środek zaskarżenia do innego sądu; w przypadku orzeczeń w sprawach alimentacyjnych – *Qorti tal-Appell* zgodnie z procedurą odwoławczą ustanowioną w *kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili – Kap.* 12,

— w Austrii – *Revisionsrekurs*,

— w Polsce – *skarga kasacyjna*,

— w Portugalii – środek zaskarżenia ograniczony do kwestii prawnych,

— w Rumunii – *recursul*,

— w Słowenii – środek zaskarżenia wnoszony do *Vrhovno sodišče Republike Slovenije*,

— na Słowacji – *dovolanie*,

— w Finlandii – środek zaskarżenia wnoszony do *korkein oikeus/högsta domstolen*,

— w Szwecji – środek zaskarżenia wnoszony do *Högsta domstolen*,

— w Zjednoczonym Królestwie – jednorazowy kolejny środek zaskarżenia ograniczony do kwestii prawnych.

▼B

ZAŁĄCZNIK V

Zaświadczenie zgodnie z art. 54 i 58 rozporządzenia dotyczące orzeczeń sądowych i ugód sądowych

(polski, polacco, Polish, polonais, …)

1. Państwo Członkowskie pochodzenia

2. Sąd lub inny właściwy organ, który wystawił niniejsze zaświadczenie

   2.1 Nazwa

   2.2 Adres

   2.3 Tel./faks/e-mail

3. Sąd, który wydał orzeczenie/przed którym zawarta została ugoda sądowa (*)

   3.1 Oznaczenie sądu

   3.2 Siedziba sądu

4. Orzeczenie/ugoda sądowa (*)

   4.1 Data

   4.2 Sygnatura akt

   4.3 Strony orzeczenia/ugody sądowej (*)

      4.3.1 Nazwisko(-a) powoda(-ów)

      4.3.2 Nazwisko(-a) pozwanego(-ych)

      4.3.3 Ewentualnie nazwisko(-a) innej(-ych) strony(-)

   4.4 Data doręczenia dokumentu wszczynającego postępowanie, jeżeli orzeczenie wydane zostało w postępowaniu, w którym pozwany nie wdał się w spór

   4.5 Treść wyroku/ugody sądowej (*) w załączeniu do niniejszego zaświadczenia

5. Nazwiska stron, którym przyznano pomoc prawną

Orzeczenie/ugoda sądowa (*) jest wykonalne(-a) w Państwie Członkowskim pochodzenia (art. 38 i 58 rozporządzenia) przeciwko:

Nazwisko:

Sporządzono w ..... , data .....

Podpis i/lub pieczęć służbowa .....

(*) Niepotrzebne skreślić.

▼B

ZAŁĄCZNIK VI

Zaświadczenie zgodnie z art. 57 ust. 4 rozporządzenia dotyczące dokumentów urzędowych

(polski, polacco, Polish, polonais, …)

1. Państwo Członkowskie pochodzenia
2. Właściwy organ, który wystawił niniejsze zaświadczenie
   - 2.1 Nazwa
   - 2.2 Adres
   - 2.3 Tel./faks/e-mail
3. Właściwy organ, który wydał dokument urzędowy
   - 3.1 Organ, który uczestniczył w sporządzaniu dokumentu urzędowego (jeśli dotyczy)
     - 3.1.1 Nazwa i oznaczenie organu
     - 3.1.2 Siedziba organu
   - 3.2 Organ, który zarejestrował dokument urzędowy (jeśli dotyczy)
     - 3.2.1 Rodzaj organu
     - 3.2.2 Siedziba organu
4. Dokument urzędowy
   - 4.1 Oznaczenie dokumentu
   - 4.2 Data
     - 4.2.1 sporządzenia dokumentu
     - 4.2.2 jeśli odmiennie: zarejestrowania dokumentu
   - 4.3 Sygnatura akt
   - 4.4 Strony dokumentu urzędowego
     - 4.4.1 Nazwisko wierzyciela
     - 4.4.2 Nazwisko dłużnika
5. Treść wykonalnego zobowiązania w załączeniu do niniejszego zaświadczenia

Dokument urzędowy jest wykonalny w Państwie Członkowskim pochodzenia przeciwko dłużnikowi (art. 57 ust. 1 rozporządzenia)

Sporządzono w ..... , data .....

Podpis i/lub pieczęć służbowa .....